

هوش معنوی

رابطه هوش معنوی و خلاقیت با پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی

دانشجویان دانشگاه فرهنگیان استان مازندران

محمود علی دهخدا

فاطمه نصیری

انتشارات هاوژین

سرشناسه: باکویی، محمدولی، ۱۳۴۷ -

عنوان و نام پدیدآور: هوش معنوی / محمدولی باکویی، فاطمه نصیری.

مشخصات نشر: ساری: نشر هاوژین، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۱۳۸ ص: جدول

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۱۶-۲۸-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: هوش معنوی - ایران - نمونه پژوهی (Spiritual intelligence -- Iran -- Case studies).

خلاقیت - ایران - نمونه پژوهی (Creative ability -- Iran -- Case studies).

پیشرفت - تحصیل - ایران - نمونه پژوهی (Promotion (School) -- Iran -- Case studies).

شماره افزوده: نصیری، فاطمه، ۱۳۵۲ -

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶-۹۲۴/ب۶۲۴ BL

رده بندی دیویی: ۱۵۳/۸

شماره کتابشناسی: ۳۵۹

دانش معنوی

رابطه هوش معنوی و موفقیت با پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی

دانشجویان دانشگاه فرهنگیان استان مازندران

محمدولی باکویی - فاطمه نصیری

انتشارات هاوژین

چاپ نخست - ۱۳۹۶ - ۱۰۰۰ نسخه

طراح جلد و صفحه آرایی: صغری ابراهیمی

مازندران - ساری. تلفن: ۳۳۳۶۱۲۳۹ - ۰۱۱

Email: havzhin.publish@yahoo. Com

فهرست مطالب

۹	 مقدمه
	فصل اول: کلیات
۱۳	 اهمیت و ضرورت
۱۵	 پیشینه
۱۸	 روش
۱۹	 جامعه آماری
۲۰	 نمونه آماری و روش نمونه‌گیری
۲۰	 ابزار گردآوری داده‌ها
۲۱	 روایی و پایایی ابزار
۲۲	 محدودیت‌های پژوهش

فصل دوم: مفاهیم هوش معنوی، خلاقیت و خودکارآمدی

۲۳	 هوش
۲۴	 معنویت
۲۷	 هوش معنوی
۳۳	 جایگاه هوش معنوی در سازمان

۳۴	 رشد هوش معنوی
۳۷	 هوش معنوی و سلامت روانی
۳۸	 مقایسه هوش معنوی با هوش های دیگر
۴۱	 اندازه گیری هوش معنوی
۴۳	 کاربردهای هوش معنوی
۴۶	 ابعاد و مؤلفه های هوش معنوی
۵۰	 مدل های هوش معنوی
۵۷	 اخلاق
۵۹	 بذر خلاقیت
۶۰	 خلاقیت گری
۶۱	 فرصت های خلاقیت
۶۲	 فرآیند خلاقیت
۶۴	 عوامل مؤثر بر خلاقیت
۶۵	 تأثیر خلاقیت فردی روی سازمان
۶۸	 ارائه مدل خلاقیت
۷۱	 مفهوم خودکارآمدی
۷۵	 سنجش خودکارآمدی
۷۵	 تأثیر خودکارآمدی بر فرآیندهای انگیزشی
۷۷	 خودکارآمدی و عملکرد
۷۵	 مراحل رشد الگوگیری و خودکارآمدی
۸۰	 ارزیابی کارآمدی در سنین مختلف

فصل سوم: تجزیه و تحلیل داده‌ها

۸۴	آمار توصیفی.....
۸۴	جنسیت.....
۸۵	تأهل.....
۸۶	آمار استنباطی.....
۸۷	آزمون T-test متغیرها.....
۸۸	بررسی فرضیه.....
۸۸	رابطه بین هوش معنوی و خلاقیت با پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی دانشجویان.....
۹۰	رابطه بین هوش معنوی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان.....
۹۰	رابطه بین هوش معنوی و خودکارآمدی دانشجویان.....
۹۱	رابطه بین خلاقیت و پیشرفت تحصیلی دانشجویان.....
۹۱	رابطه بین خلاقیت و خودکارآمدی دانشجویان.....
	تفاوت هوش معنوی، خلاقیت، پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی دانشجویان
۹۲	بر حسب جنسیت.....
۹۵	نتیجه‌گیری.....
۹۶	پیشنهادهای.....
۹۸	منابع.....
۱۰۱	پیوست‌ها.....

مقدمه

عدم شناخت معنای زندگی یکی از مهم‌ترین عواملی است که باعث بی‌هدفی در زندگی شخصی و اجتماعی افراد شده است. دلیل اصلی اهمیت هدف‌مندی آن است که افراد هدف‌دار قادر به حل مسائل پیچیده، ارزشی و چالشی در زندگی و هی، گروهی و سازمانی می‌شوند.

سازمان‌ها همیشه به دنبال استفاده از کلیه امکانات ممکن برای دستیابی به موفقیت بوده‌اند. در گذشته استناد به ماشین‌آلات پیشرفته و به‌کار گرفتن تکنولوژی جدید عواملی بودند که مزیت رقابتی برای سازمان داشتند، ولی بعدها ارزش سرمایه‌انسانی برای موفقیت سازمان‌ها آشکار شد. ابتدا تنها داشتن بهره‌هوشی یا ¹IQ برای جذب یک فرد در سازمان کافی بود. سپس با مطرح شدن مفهوم هوش هیجانی یا ²EQ که همان توانایی فرد در ارتباط برقرار کردن با دیگران است، باعث شد سازمان‌ها در انتخاب کارکنانشان به داشتن این هوش نیز توجه نمایند. در سال‌های اخیر بحث استفاده از افرادی با

-
1. Intelliyence Quotient
 2. Emotional Quotient

ویژگی‌های خاص ذهنی و مهارتی بسیار پررنگ‌تر شده است. هوش معنوی همان خرد است که فرد از طریق آن با درون خود ارتباطی عمیق برقرار می‌کند و به صلح و آرامش درونی دست می‌یابد. این هوش فرد را مدیریت کرده و به او کمک می‌کند تا بهترین استفاده را از بهره هوشی و هوش هیجانی خود داشته باشد.

از دیگر مباحث مربوط به سرمایه انسانی که منجر به افزایش موفقیت سازمان‌ها می‌شود، اخلاقیات است. با پیشرفت روزافزون دانش و تکنولوژی و جریان گسترده اطلاعات، امروزه جامعه ما نیازمند آموزش و مهارت‌هایی است که با کمک آن بتواند همگام با توسعه علم و فناوری به پیش رود. هدف باید پرورش انسان‌هایی باشد که بتوانند با اخلاقیات با مشکلات بهره‌مند شده و به حل آن‌ها بپردازند.

از طرفی باورهای خودکارآمدی در جنبه‌های گوناگون زندگی ما نقش دارند. در محیط تحصیلی، خودکارآمدی نشان‌دهنده باور دانش‌آموز یا دانشجو درباره توانایی انجام تکالیف درسی محوله است. خودکارآمدی بر فرآیند یادگیری از جنبه‌هایی چون کنش اهداف، تصمیم‌گیری، میزان کوشش و پشتکار و استمرار در تکلیف، تأثیرگذار است. به دنبال آن نوع اهداف، سطوح گزینش و پیشرفت‌های تحصیلی بر عقاید، شایستگی در یادگیری و در نهایت دستیابی به پیشرفت تحصیلی تأثیر می‌گذارد.

اهمیت هوش معنوی و فواید آن در زندگی شخصی و کاری موضوع جدید و جالبی است که در چند سال اخیر مورد توجه قرار گرفته و روزبه‌روز مطالعات بیشتری درباره آن انجام می‌شود. با وجود تأثیر این نوع هوش در زمینه‌های مختلف زندگی انسان‌ها از جمله در مسائل تعلیم و تربیت، کنترل بر استقرار روش‌ها و الگوهای تدریس نوین در آموزش به صورت جدی و کاربردی مورد توجه قرار نگرفته و تنها در حد تعریف اقی مانده است. از این رو پژوهش حاضر با هدف تعیین رابطه هوش معنوی و خلاقیت با پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی دانشجویان دانشگاه فرهنگیان استان مازندران در سال ۱۳۹۴ انجام گرفت و با همکاری همیاری همسر عزیزم، خانم فاطمه نصیری به سرانجام رسید. لازم است از تمامی کسانی که در این راه ما را یاری کردند، سپاس‌گزاری می‌نمایم.